



**PROJEKTAS „LIETUVOS KVALIFIKACIJŲ SISTEMOS PLĖTRA (I ETAPAS)“
PROJEKTO KODAS NR. 09.4.1-ESFA-V-734-01-0001**

PROFESINIO STANDARTO IŠORINIO VERTINIMO FORMA

Vertinamo profesinio standarto pavadinimas	Chemijos gaminių gamybos sektoriaus profesinis standartas
--	---

Profesinio standarto vertinimo kriterijai	Vertinimas (tinkama / taisytina)	Profesinio standarto išorės vertintojo komentarai / pastabos / siūlymai
1. Profesinio standarto pavadinimas <i>(vertinama, ar siūlomas profesinio standarto pavadinimas apima aprašomą ūkio sektorių, yra atpažįstamas profesinėje bendruomenėje)</i>	Tinkamas	-
2. Ūkio sektoriaus ir jo posektorių (jei išskiriami) apibrėžimas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių <i>(vertinama, ar remiantis EVRK pateikta glausta informacija apie ūkio sektorių, posektorius ir jiems būdingas veiklas)</i>	Tinkamas	Siūloma įtraukti, papildyti: 23.65 Fibrolito gamyba.
3. Pagrindinės ūkio sektoriaus ir jo posektorių (jei išskiriami) veiklų sritys <i>(vertinama, ar apibūdintos kiekvieno posekatoriaus veiklos sritys (veiklos procesai))</i>	Tinkamas	Siūlome atsižvelgti į tai, kad biotechnologų, bioinžinierių veikloje taikomi biosaugos reikalavimai (6.2. ir 6.3. punkte).
4 Ūkio sektoriaus kvalifikacijų sąrašas <i>(vertinama, ar ūkio sektoriaus kvalifikacijų sąrašas apima visas svarbiausias sektoriui būdingas kvalifikacijas, o pasiūlytų kvalifikacijų pavadinimai yra informatyvūs ir tinkami, ar pasiūlytos kvalifikacijos yra aktualios, prasmingos, reikalingos)</i>	Taisytinas	Taisytinas „bioinžinierius-biotechnologas“ (arba kaip nurodyta I priede „biotechnologas-bioinžinierius“) kvalifikacijos pavadinimas. Atsižvelgiant į pateiktą kvalifikacijos veiklų aprašymą siūloma taikyti „biotechnologas“ (VIII) arba „biotechnologas-inžinierius“ (VIII).
5. Tarpsektorinės kvalifikacijos (jei taikoma) <i>(vertinama, ar tarpsektorinių kvalifikacijų sąrašė yra nurodytos visos svarbiausios ūkio sektoriuje esančios tarpsektorinės)</i>	Taisytinas	Profesiniame standarte nepažymima, kad šiame standarte pateikiamos chemijos gaminių gamybos sektoriaus kvalifikacijos industrijoje taikomos ir kituose sektoriuose, tokiuose kaip,

kvalifikacijos, kvalifikacijų pavadinimai yra informatyvūs ir tinkami)		pavyzdžiui, farmacinių preparatų gamyba. 7 skyriuje nurodytos kvalifikacijos 7.1 – 7.5 specialistai dalyvauja vaistinių preparatų gamyboje, vystyme, ištyrime ir kituose susijusiuose procesuose. Siūlome atsižvelgti, kad nurodytos kvalifikacijos apima ūkio sektorių, pagal ERVK klasifikuojamą kaip 21.20 Farmacinių preparatų gamyba (tai itin aktualu atsižvelgiant į biotechnologijų industrijos tendencijas, tokių veiklų, kaip vakcinų, medicininių diagnostinių preparatų, biotechnologinių vaistų gamybą).
--	--	---

II. LAISVOS FORMOS RECENZIJĄ

(pateikiami išorės vertintojo komentarai, pastabos, pasiūlymai profesiniam standartui tobulinti)

Chemijos gaminių gamybos sektoriaus profesinis standartas parengtas tinkamai. Žemiau pateikiamos pastabos, komentarai, pasiūlymai standarto 2 priedui: „Chemijos gaminių gamybos sektoriaus kvalifikacijų aprašui“, 2 priedas:

Ištrauka iš aprašo	Komentaras, pastaba, pasiūlymas
1. Punktas 1, 1.1. papunktis: „Chemijos produktų gamybos operatorių pareigybinės instrukcijos“	Instrukcijos yra taisyklių, užduočių rinkinys. Iš aprašymo neaišku ar specialistas turi mokėti jas paruošti ar vykdyti. Reikėtų patikslinimo. Kompetencijai 1.1. Paruošti ir sutvarkyti darbo vietai siūlome nurodyti, kad vykdyti arba veikti pagal chemijos produktų gamybos operatoriaus instrukcijas.
2. Punktas 1, 2.1. papunktis: „Skaityti techninę dokumentaciją“	Techninių schemų, įrenginių brėžinių skaitymas neturėtų būti identifikuojamas kaip kompetencija. Siūlome taikyti „suprasti ir tvarkyti“ arba kitą tinkamą sąvoką apibrėžiančią mokėjimą suprasti technologines schemas, įrenginių brėžinius, bei laikytis taisyklių, tvarkyti dokumentus. Norime atkreipti dėmesį, kad „skaitymas“ yra minimas ir kitose kompetencijų ribų aprašymuose ir yra koreguotinas.
3. Punktas 2, 11 psl.: „Angliavandeniliai junginiai, jų savybės ir [...]“	Koreguotina į „angliavandeniliniai junginiai“.
4. Punktas 3, 18 psl. „Chemijos laborantai kvalifikacijos apibūdinimas“	Ištrauka: „Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti chemijos pramonės ir kitų įmonių ar įstaigų laboratorijose“. Pasiūlymas yra papildyti skliaustuose pateiktus pavyzdžius nurodant <i>biotechnologijos</i> , atsižvelgiant į biotechnologijų industrijos praktiką.
5. Punktas 3, 22 psl.	Pasiūlymas papildyti „vandens minkštinimo ir/, filtravimo įranga“.

„Tipinė laboratorinė įranga ir matavimo prietaisai“	
6. Punktas 3, 24 psl. „Tipinė įranga“	Pasiūlymas papildyti įtraukiant „ Petri lėkšteles “
7. Punktas 5, 38 psl. „Kvalifikacijos apibūdinimas“ Punktas 6. 42 psl. „Kvalifikacijos apibūdinimas“ Punktas 8. 54 psl. „Kvalifikacijos apibūdinimas“ Punktas 9. 59 psl. „Kvalifikacijos apibūdinimas“ Punktas 11. 72 psl. „Kvalifikacijos apibūdinimas“	Papildomoje informacijoje papildyti įtraukiant biosaugos reikalavimus. Kvalifikaciją įgyje asmenys gali dirbti „biotechnologijos pramonės produktų vystymo ir gamybos įmonėse [...]“. Atsižvelgiant į sektoriaus specifiką, yra nemažai įmonių, kurių veiklos kryptis yra užsakomieji tyrimai, taikomieji tyrimai.
8. Punktas 5, 1.1. papunktis, 39 psl. „Įrangos naudojimo instrukcijų skaitymas “	Atkreipiame dėmesį, kad instrukcijų skaitymas neturėtų būti vertinamas kaip kompetecinis sugebėjimas, ir turėtų būti keičiamas į „supratimas/analizė/pritaikymas/įsisavinimas“ ar kitas tinkamas terminas apibėžti gebėjimą suprasti ir vadovautis įrangos naudojimo instrukcijomis.
9. Punktas 5., 3.2. papunktis 41 psl. „Ruošti, atnaujinti ir tikrinti kokybės užtikrinimo dokumentus“ Punktas 6, 3.3., 48 psl. „Ruošti, atnaujinti ir tikrinti kokybės užtikrinimo dokumentus“ Punktas 8, 3.2., 58 psl. „Ruošti, atnaujinti ir tikrinti kokybės užtikrinimo dokumentus“	Siūlome įtraukti geros laboratorinės praktikos (GLP) reikalavimus.
10. Punktas 5, 41 psl. „Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jo daliai įgyti“ Punktas 6, 48 psl. „Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jo daliai įgyti“ Punktas 8, 58 psl. „Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jo daliai įgyti“ Punktas 9, 68 psl. „Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jo daliai įgyti“	Išvardintos kvalifikacijos remiasi studijų programų pavadinimais, o ne įgytos kvalifikacijos pavadinimais. Bioinžinerijos, biotechnologijos (molekulinės, pramoninės) ir pan. programas-baigę specialistai įgyja technologijų mokslo bakalauro/magistro laipsnį. Tuo tarpu molekulinės biologijos, mikrobiologijos, biochemijos – gyvybės mokslų bakalauro/magistro kvalifikacinį laipsnį. Siūlome neapsiriboti vardinant studijų programas, kurios kinta ir atsiranda naujų, o nurodyti kvalifikacinius laispnius – „technologijų ir gyvybės mokslų bakalauro kvalifikacinį laipsnį“. Jei siekiama pateikti konkrečiais studijų programas, siūlome įrašyti neįtrauktas programas (molekulinė biotechnologija, mikrobiologija ir kitas), kurias baigę specialistai įgyja pagrindines kompetencijas pagal aprašytą kvalifikaciją.

11. Punktas 6, 1.2. - 1.5. ir 1.9. – 1.10. papunkčiai	Šiuose kompetencijos aprašymuose nurodomos veiklos, kurių vykdymas atliekamas „vadovaujantis tikslinio produkto gamybos ir geros gamybos praktikos reikalavimais (GGP) “. GGP taikoma tik medicinos produktų gamybai, tad nurodytos veiklos gali būti arba nebūti atliekamos pagal GGP reikalavimus, priklausomai nuo gaminamo produkto. Siūlome koreguoti: „vadovaujantis tikslinio produkto gamybos ir/arba geros gamybos praktikos reikalavimais (GGP)“
12. Punktas 6, 1.6. - 1.8. papunkčiai	Šiuose kompetencijos aprašymuose nurodomos veiklos, kurių vykdymas atliekamas „vadovaujantis tikslinio produkto gamybos ir geros gamybos praktikos reikalavimais (GGP) “. Norime pabrėžti, kad biodegalų ir biodujų, bei įvairių angliavandenių gamybai netaikomi GGP reikalavimai. Siūlome formuluotę: „vadovaujantis tikslinio produkto gamybos ir geros gamybos praktikos reikalavimais (GGP)“.
13. Punktas 8, 1.1. papunktis, 54 psl. 1.1. ir 1.2. kompetencijos	Siūlome atsižvelgti į bioinžinieriaus (VII) 1.1. ir 1.2. kompetencijas, kurios praktikoje labiau būtų pritaikomos žemesnės kvalifikacijos specialistui (bioinžinierius VI). Rekomenduojama apsvarstyti, ar bioinžinierius (VI) įgyjęs bakalauro laipsnį praktiškai turi pakankamai žinių kurti biotechnologinių produktus, kaip tai nurodyta kompetencijų aprašyme. Tuo tarpu biotechnologo (VI) kompetencijų ribos apsiriboja gamyba, bet ne kūrimu. Rekomenduojame peržiūrėti susisirtymą ir produktų kūrimą priskirti VII lygio specialistams.
14. Punktas 11, 2.3 ir 3.1. kompetencijos.	Siūlome įtraukti gerą laboratorinę praktiką (GLP), šalia nurodytų kitų kokybės valdymo sistemų.

Noriu atkreipti dėmesį, kad standarte rasta korekcinių teksto klaidų, kurias reikia peržiūrėti ir pataisyti.

III. Vertinimo išvada

- Pritariu profesinio standarto projektui
- Pritariu profesinio standarto projektui su sąlyga, kad profesinio standarto projektas bus patobulintas pagal nurodytas pastabas ir siūlymus**
- Nepritariu profesinio standarto projektui, siūlau jį grąžinti rengėjams taisyti